

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den XXX
[...] (2023) XXX final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

Medborgarrapport

Följedokument till

förslag till rådets rekommendation

Europa på väg - mobilitet i utbildningssyfte för alla

{COM(2023) 719 final} - {SWD(2023) 719 final}

1. Inledning	2
2. Medborgarrapport från Europeiska kommissionens medborgarpanel om mobilitet i utbildningssyfte	3
2.1. Panelen	3
2.2. Rekommendationerna.....	3
2.3. Vad händer nu?.....	4
Bilaga 1: Slutliga rekommendationer från den europeiska medborgarpanelen om rörlighet i utbildningssyfte	6

1. INLEDNING

Detta arbetsdokument från kommissionens avdelningar (SWD) åtföljer kommissionens förslag till rådets rekommendation *Europa på väg – mobilitet i utbildningssyfte för alla* och innehåller medborgarrapporten från Europeiska kommissionens medborgarpanel om rörlighet i utbildningssyfte. I bilagan återfinns de 21 slutliga rekommendationer som lades fram av medborgarpanelen.

2. MEDBORGARRAPPORT FRÅN EUROPEISKA KOMMISSIONENS MEDBORGARPANEL OM MOBILITET I UTBILDNINGSSYFTE

Som en uppföljning till de slutliga rekommendationerna från konferensen om Europas framtid åtog sig kommissionen i sitt meddelande *Från vision till konkreta åtgärder* (av den 17 juni 2022) att göra det möjligt för medborgarpaneler att överlägga och göra rekommendationer inför vissa viktiga förslag.

Den tredje panelen i denna **nya generation medborgarpaneler**¹ anordnades av generaldirektoratet för utbildning, ungdom, idrott och kultur tillsammans med generaldirektören för sysselsättning, socialpolitik och inkludering och generaldirektoratet för kommunikation. Den genomfördes från den 5 mars 2023 till den 30 april 2023 och temat var **mobilitet i utbildningssyfte**.

Panelen sammankallades som ett led i det förberedande arbetet inför **förslaget till rådets rekommendation om mobilitet i utbildningssyfte, så att kommissionen skulle kunna få information om medborgarnas perspektiv** och motta deras rekommendationer.

2.1. Panelen

Panelen **bestod** av 142 slumpmässigt utvalda medborgare som speglade EU:s mångfald i fråga om ålder, kön, socioekonomisk bakgrund, utbildning och geografi (nationalitet och bosättning i stad eller på landsbygd). Medborgarna träffades under tre helger för att ta fram rekommendationer om hur EU kan ge alla personer möjlighet att delta i mobilitet i utbildningssyfte.

De fick **stöd** av professionella moderatorer och samordnare, experter från kommissionen och en kunskapskommitté med externa experter.

Målet med panelens överläggningar var att identifiera dels målgrupper för mobilitet i utbildningssyfte, dels utmaningar och hinder för tillgången till sådan mobilitet. Medborgarna utbytte idéer och synpunkter om hur man kan övervinna dessa hinder, vilka sedan sammanställdes till ett antal slutliga rekommendationer.

2.2. Rekommendationerna

Under de tre mötena i panelen för mobilitet i utbildningssyfte visade medborgarna ett **stort intresse och engagemang** för att ta fram rekommendationer för att göra mobilitet i utbildningssyfte tillgänglig för alla. De diskuterade dussintals frågor i syfte att få en bättre förståelse för hur de befintliga systemen för mobilitet i utbildningssyfte fungerar, särskilt Erasmus+-programmet, och vilka som är de största hindren och möjliggörande faktorerna för mobilitet i utbildningssyfte. Dessa frågor besvarades av experter. Mellan mötena undersökte många medborgare ämnet mobilitet i utbildningssyfte ytterligare, bland annat genom att ta kontakt med sina lokalsamhällen, skolor och andra utbildningsinstitutioner.

Panelens 21 rekommendationer – vilka förtecknas i bilagan – utgör en övergripande strategi för hur medlemsstaterna och kommissionen kan främja mobilitet i utbildningssyfte. Fem rekommendationer betonar vikten av **inkluderande utbildningssystem** och behovet av att alla berörda parter gör sitt för att alla människor ska kunna åtnjuta fördelarna med ett gränslöst Europa, oavsett ålder, utbildningsnivå, bakgrund och ekonomiska förutsättningar. Särskilda

¹ Två andra medborgarpaneler genomfördes 2023, om matsvinn respektive virtuella världar.

inkluderingsåtgärder ses som en viktig möjliggörande faktor för ett **mer utbrett och diversifierat deltagande** i program för mobilitet i utbildningssyfte.

I sina diskussioner betonade medborgarna bristen på medvetenhet, särskilt hos vuxna och mindre gynnade inlärare, om deras nuvarande möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte. Därför betonades vikten av att **nå ut med riktad information** på den nivå som ligger närmast inlärare i alla åldrar, inklusive mindre gynnade inlärare, i fem rekommendationer. I fyra av rekommendationerna läggs också stor vikt vid att förbättra **språkinläringen**, bland annat genom användning av ny teknik, som en viktig möjliggörande faktor för mobilitet i utbildningssyfte.

Tre rekommendationer rör **arbetstagares mobilitet i utbildningssyfte**, och de återstående fyra rekommendationerna rör erkännandet av **utbildarnas roll** när det gäller att organisera mobilitet i utbildningssyfte, **bättre integration av yrkesutbildningssektorn** i hela EU, **grönare mobilitet i utbildningssyfte** och en mer **balanserad fördelning av destinationer för mobilitet i utbildningssyfte**.

2.3. Vad händer nu?

I kommissionens **förslag till rådets rekommendation beaktas rekommendationerna** från medborgarpanelen. Förslaget syftar till att **öka möjligheterna till mobilitet i utbildningssyfte** till att omfatta inlärare, utbildare och personal i alla åldrar inom skolvärlden, ungdomsutbyten, yrkesutbildning, högre utbildning och vuxenutbildning samt att stödja deras övergång till arbetsmarknaden och till yrkesmässig rörlighet. Förslaget har också ett **starkt fokus på inkluderande mobilitet**. Förslaget är därför mycket förenligt med medborgarnas rekommendationer, i synnerhet när det gäller att öka möjligheterna till mobilitet i utbildningssyfte för människor i alla åldrar och från alla typer av socioekonomisk bakgrund, främja icke-diskriminering och säkerställa tillgången till skräddarsytt ekonomiskt stöd. Möjligheter till mobilitet i utbildningssyfte för dessa grupper och särskilda inkluderingsåtgärder för personer med begränsade möjligheter erbjuds visserligen redan inom Erasmus+-programmet. Kommissionens förslag syftar emellertid till att erbjuda ännu fler möjligheter för alla typer av inlärare inom ett brett spektrum av gränsöverskridande program för mobilitet i utbildningssyfte.

I kommissionens förslag betonas också vikten av att **stärka språkinläringen** på alla utbildningsnivåer för att möjliggöra mobilitet i utbildningssyfte. Det innebär att medborgarpanelens rekommendation om flerspråkighet i Europa har beaktats.

Kommissionen vill också lyfta fram **tillhandahållandet av riktad och aktuell information**, vilket rekommenderas av medborgarna, bland annat för att uppmuntra medlemsstaterna att anlita personer för att sprida information om mobilitet i utbildningssyfte. Därmed har kommissionen i sitt förslag tagit stor hänsyn till medborgarnas rekommendationer om informationscentrum och tjänster, om ambassadörer för ett rörligare Europa samt om mentorer för ett bättre välkomnande i värdlandet.

I linje med medborgarpanelens rekommendation om att erkänna utbildarnas roll inom rörlighet i utbildningssyfte avser kommissionen att **verka för erkännande av och belöning för det arbete som utförs av dem som förbereder och genomför projekt för mobilitet i utbildningssyfte**. Kommissionens förslag syftar också till att **göra mobilitet i utbildningssyfte mer miljömässigt hållbar**, bland annat genom att uppmuntra medlemsstaterna att göra resor med mer hållbara transportmedel från och till utbildningsdestinationerna och under utbildningsperioderna till en integrerad del av mobilitet i utbildningssyfte.

Vissa av panelens rekommendationer rör aspekter som åtminstone delvis redan ingår i **Erasmus+ för perioden 2021–2027 och andra EU-program**. När det gäller rekommendationen om att ge familjer en chans till mobilitet i utbildningssyfte tillhandahåller till exempel vissa nationella programkontor för Erasmus+ redan ett komplement till de enskilda bidragen för studerande med barn. Det finns **språkstöd på nätet** för alla som deltar i rörlighetsaktiviteter inom ramen för Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren. Genom **Alma**, som finansieras av Europeiska socialfonden+, erbjuds mindre gynnade ungdomar i åldern 18–29 år **arbetsrelaterade erfarenheter i en annan EU-medlemsstat** som även omfattar stöd och vägledning.

Kommissionen planerar att anordna ett **återkopplingsevenemang för att informera medborgarpanelens deltagare om hur deras rekommendationer har följts upp. Detta kommer att ske vid toppmötet om utbildning** den 30 november.

**BILAGA 1: SLUTLIGA REKOMMENDATIONER FRÅN DEN EUROPEISKA MEDBORGARPANELEN
OM RÖRLIGHET I UTBILDNINGSSYFTE**

Ansvarsfriskrivning: De synpunkter som framförs i denna rapport har lagts fram av de medborgare som deltog i panelen, inte av Europeiska kommissionen. De ska inte under några omständigheter betraktas som kommissionens eller dess avdelningars officiella ståndpunkt.

Rekommendation 1

Använd ett gemensamt kommunikationsspråk för att främja rörlighet i utbildningssyfte

Engelskan är etablerad som gemensamt kommunikationsspråk i EU. Engelska är ett enkelt och gemensamt kommunikationssätt. EU bör därför rekommendera sina medlemsländer att erbjuda undervisning i engelska som första främmande språk. EU bör hjälpa medlemsländerna att inrätta, subventionera och finansiera program för dem som vill lära sig engelska. Dessa program bör stödjas både i skolor och utanför skolan. Engelskakurser bör erbjudas till låga priser utanför skolan, för personer i alla åldrar. Programmet bör marknadsföras väl och motivera människor att lära sig engelska.

Motivering

Ett gemensamt kommunikationsspråk underlättar utbytet mellan länder och kulturer. Det är inget hot mot ett flerspråkigt Europa. Engelska är enkelt att lära sig och talas redan i stor utsträckning, särskilt av ungdomar.

Rekommendation 2

Uppmuntra flerspråkigheten i EU

En av de bästa sakerna med EU är de många språk som talas här. Språkstudier gör människor mer öppensinnade. Därför rekommenderar vi att man stöder multinationella och flerspråkiga projekt, inte bara i skolor utan också utanför dem. Det kan göras genom att stödja utbyten, särskilt för lärare och praktikanter. Folk bör uppmuntras att delta i projekt för rörlighet i utbildningssyfte. Projekten bör inriktas på utbytesdeltagare, särskilt lärare och praktikanter som utnyttjar möjligheten till rörlighet i utbildningssyfte. Ett sätt att motivera människor att lära sig fler språk är att tillhandahålla EU-finansiering. Information om befintliga och potentiella projekt måste spridas på ett bättre sätt.

Motivering

Lärare bör ges möjlighet att vidga sina vyer genom rörlighet i utbildningssyfte och dela med sig av sina erfarenheter när de återvänder till sina egna skolor. Deltagande i projekt för rörlighet i utbildningssyfte skapar en stabil grund för språkundervisning. Att kunna många språk gör det lättare att lära känna olika länder och kulturer. Det gör det mer sannolikt att deltagarna kommer att uppleva Europas mångfald. Lättillgängliga program till låga priser kan hjälpa till att stödja och motivera personer i alla åldrar att lära sig fler språk.

Rekommendation 3

Utvidga befintliga program för rörlighet i utbildningssyfte till alla åldrar och socioekonomiska grupper

Vi rekommenderar att EU tillhandahåller en ram för rörlighet i utbildningssyfte för personer i alla åldrar. Den skulle kunna rikta sig till personer eller grupper som är intresserade av rörlighet i utbildningssyfte men som inte är del av en formell institution, t.ex. arbetslösa, arbetssökande eller personer från mindre gynnade miljöer. Ramen bör dock inte begränsas till dessa grupper.

Befintliga program, som Europeiska solidaritetskåren eller DiscoverEU, bör öppnas för deltagare i alla åldrar och marknadsföras genom en plattform. Personer som deltar i rörlighet i utbildningssyfte bör ges möjlighet att bo i privata bostäder. Det håller nere kostnaderna och ökar närheten till och förståelsen för andra kulturer och språk. Alla EU-medborgare bör ha rätt att ansöka till programmet. En öppen ansökningsprocess bör användas, där varje ansökan bedöms från fall till fall, och sökanden bör tydligt ange sina lärandemål.

Motivering

Detta kan stärka den europeiska identiteten och våra gemensamma normer och värderingar i alla samhällsskikt. Särskilt personer med bristande stöd från familjen eller samhället på grund av sin bakgrund kan få uppleva närheten mellan olika kulturer och få en bättre interkulturell förståelse genom ett utökat program.

Rekommendation 4

Främja integrationen i yrkesutbildningssektorn i hela EU

Vi rekommenderar att EU skapar ett bättre incitamentssystem för aktörer i yrkesutbildningssektorn, för att öka kunskapen om och tillgången till befintliga möjligheter. Bland dessa aktörer ingår yrkesskolor, praktikanter, hantverksorganisationer och branschorgan såsom nationella industri- och handelskammare.

För att skapa ett bättre incitamentssystem bör de befintliga yrkeskunskapscentrumen göras mer synliga och verka för rörlighet i utbildningssyfte i större utsträckning. De ovannämnda aktörerna bör skapa ett mer integrerat nätverk för att avlägsna hinder för tillträde till yrkesutbildning och förbättra dess kvalitet.

Motivering

Vi vill förbättra kvaliteten på yrkesutbildningen i Europa, i synnerhet på viktiga prioriterade områden som den gröna omställningen, it-säkerhet, allmännyttiga tjänster och hälso- och sjukvård. Genom att inrätta ett permanent och mer praktiskt nätverk skulle också mindre företag få bättre tillgång till rörlighet i utbildningssyfte. Dessutom skulle det upprätthålla kvaliteten på yrkesutbildningen. Genomförandet av denna rekommendation skulle även höja den allmänna kompetensnivån i EU och ge en form av kompetensvinst i EU-länderna.

Rekommendation 5

Ge familjer en chans till rörlighet i utbildningssyfte

Vi rekommenderar att EU inrättar ett pilotprogram för generationsövergripande rörlighet i utbildningssyfte som gör det möjligt för flera familjemedlemmar att utnyttja rörlighetsmöjligheter tillsammans.

Vi rekommenderar att ett nytt pilotprojekt inleds, eventuellt inom ramen för ett befintligt program, där personer med barn beaktas. Pilotprojektet bör utvärderas utifrån sin kostnadseffektivitet när man avgör om det bör utökas.

Motivering

Denna åtgärd uppmuntrar till dialog mellan generationerna i hela EU, som en del av unionens rörlighetsprogram. Dessutom gör den det lättare för personer med små barn att delta. Denna lösning skulle kunna involvera både skolbarn och föräldrar i rörligheten: barnen skulle kunna gå i skolan medan föräldrarna deltar i vuxenutbildning.

Rekommendation 6

Inrätta ett EU-program med hybridformer av rörlighet i utbildningssyfte för anställda

Vi rekommenderar att ett EU-program inrättas för att främja hybridmodeller för rörlighet i utbildningssyfte avsedda för anställda.

Genom programmet kan anställda gå kurser i olika ämnen. Kurserna bör pågå i högst sex månader. De skulle kunna vara specifikt inriktade på språk, men även på ämnen med koppling till de anställdas yrken. Sådana kurser kan öka de anställdas kunskaper inom deras valda yrke och ge praktisk erfarenhet. De anställda kan genomföra en del av utbildningen på nätet och den andra delen utomlands. Detta skulle göras på utbildningsinstitutioner utomlands, t.ex. universitet, folkhögskolor eller yrkesutbildningscentrum (beroende på vilket slags utbildningsinstitutioner som finns i de olika länderna). Arbetsgivaren är skyldig att ge den anställda tjänstledigt under utomlandsperioden och till viss del även under onlinekursen. Dessutom måste den anställda få tillbaka sitt jobb vid återkomsten. Arbetsgivaren behöver dock inte betala den anställda lön under denna period. I stället ska en EU-fond täcka kostnaderna för utlandsvistelsen. Hälso- och sjukvård och social trygghet bör också täckas.

Motivering

När anställda får erfarenhet från utlandet gynnar det alla parter: Den anställda kan växa både personligt och yrkesmässigt. Arbetsgivaren får en mer högkvalificerad anställd när denne återvänder. Dessutom är det fördelaktigt för företaget om anställda delar med sig av sina kunskaper från utlandsvistelsen till kollegorna när de kommer tillbaka, t.ex. genom fortbildning.

Det är mycket viktigt att erbjuda hybridmodeller. Personer som arbetar eller har barn kan för det mesta bara åka utomlands en kortare tid. De behöver den flexibilitet som hybridmodeller erbjuder. Arbetsgivarna behöver också ge sina anställda tjänstledigt under en kortare period om en del av utbildningen kan genomföras online.

I detta specialprogram skulle vi inte rekommendera direkta utbyten av anställda mellan företag i EU, eftersom det skulle kunna leda till headhunting och kompetensflykt. Vi vill uttryckligen främja rörlighet i utbildningssyfte genom utbildningsinstitutioner, inte genom arbetskraftsrörlighet. Utbyten mellan företag kan dock vara värdefulla inom vissa branscher och kan underlättas genom andra program för rörlighet i utbildningssyfte.

Rekommendation 7

Underlätta språkinlärning med ny teknik

Kommissionen bör investera i teknik (AI) för språkinlärning, inom ramen för rörlighet i utbildningssyfte. EU bör investera i digital teknik för att stödja rörlighet i utbildningssyfte, vid sidan av utbildning ansikte mot ansikte. Denna rekommendation gäller både förberedelserna inför rörlighet i utbildningssyfte och själva rörlighetsperioden.

Tekniken bör vara kostnadsfri. Ny teknik bör särskilt användas i ett tidigt skede av språkinlärningen och på ett sådant sätt att den når alla som deltar i rörlighet i utbildningssyfte (studerande, pensionärer osv.).

Kommissionen bör komplettera den befintliga EU-akademi-plattformen med den senaste AI-tekniken genom en app. AI skulle särskilt kunna användas för inlärning, utökning av ordförrådet och simultantolkning och möjliggöra kommunikation mellan appens användare.

Motivering

Kommissionen bör utnyttja den senaste tekniken för att främja språkinlärning i samband med rörlighet i utbildningssyfte. AI-system kan snabbare analysera framsteg i lärandet och ta fram individanpassade lärandeprogram baserade på användarens behov och färdigheter.

Rekommendation 8

Sprid information om språkprogram

Kommissionen bör marknadsföra sina egna språkprogram mer intensivt och sprida information om befintliga språkprogram på nationell och regional nivå.

Målgruppen är alla de som vill delta i program för rörlighet i utbildningssyfte genom befintliga språkprogram i sina hem- och värdländer på nationell och regional nivå.

I) Före vistelsen:

EU bör marknadsföra sina språkprogram genom e-posterbjudanden, riktad marknadsföring i sociala medier och pr-verksamhet.

Ett mentorprogram bör tas fram. Mentorerna bör ge råd om hur deltagarna kan förbättra sina språkkunskaper innan utlandsvistelsen inleds.

Ett ambassadörsprogram bör också inrättas, med personer som redan har deltagit i rörlighet i utbildningssyfte. Ambassadörerna ska informera om och främja rörlighet i utbildningssyfte vid skolor, universitet och företag och dela med sig av sina erfarenheter av språkinläring.

II) Under vistelsen:

Mentorn ska ge stöd på plats när programdeltagaren anländer till sin destination. Mentorprogrammet ska ha både kultur- och språkslag som kan underlätta för programdeltagaren.

Motivering

Enligt statistiken (Flash Eurobarometer, 2020) är språkinläring ett av de största hindren för deltagandet i program för rörlighet i utbildningssyfte.

Rekommendation 9

Utöka och anpassa Erasmus+-programmets informationscentrum och tjänster

Vi anser att det är mycket viktigt att information om Erasmus+ görs tillgänglig och att den harmoniseras. Vi föreslår att EU-ländernas egna befintliga infrastrukturer används för att inrätta Erasmus+-kontor, med hjälp av en proportionerlig ökning och omfördelning av Erasmus+- och Erasmusprogrammets budget för vuxnas rörlighet. Här avses nationella och lokala infrastrukturer som är specifika för målgruppen: personer som står utanför arbetsmarknaden, personer som arbetar och ungdomar. Vi vill särskilt rikta in oss på vuxna på platser där de deltar i utbildningsprogram (arbetsförmedlingar, postkontor, idrottsklubbar, sociala program, lokala föreningar, centrum för vuxna med nedsatt rörlighet osv.). Information om de tjänster som erbjuds skulle förmedlas till de lokala kontoren via nationella referenspunkter, vilka skulle samordnas av EU-organet. Vi rekommenderar att en strukturerad europeisk kommunikationskampanj genomförs på lokalkontorsnivå, för att sprida information om de lokala kontoren och de tjänster de erbjuder. Kampanjen skulle utnyttja samtliga kommunikationskanaler.

Motivering

Med tanke på lapptäcket av europeiska program (Eurodesk, Europa direkt osv.) anser vi att det är mycket viktigt att harmonisera och tillgängliggöra information om Erasmus+. De lokala kontoren skulle kunna erbjuda ett brett utbud av tjänster (i samordning med den nationella ramen):

- Kontakt med ett nätverk av personer i värdlandet som kan hjälpa till vid ankomsten (med språkstöd, administrativ information, rådgivning om transporter, boende, hälso- och sjukvård, psykologstöd osv.) och under hela vistelsen, i enlighet med programdeltagarnas särskilda behov.
- Särskilt fokus på boende: en gemensam lokal databas med information och rekommendationer om tillgängligt boende till överkomliga priser, med starkt fokus på bostadsalternativ som alla har tillgång till, även personer med funktionsnedsättning.
- Särskilt ekonomiskt stöd anpassat till de särskilda behoven hos den person som flyttar: hälso- och sjukvård (psykologisk och fysisk hjälp), hjälp med barnomsorg och transporter.
- Ett system för språkstöd före och under utbytet.
- Inrättande av en stöd- och informationsplattform om tillgänglighet när det gäller bostäder och transporter för personer med särskilda behov, där dessa personer kan få vägledning och råd under hela vistelsen.

Rekommendation 10

Ge skräddarsytt ekonomiskt stöd till alla som deltar i rörlighet i utbildningssyfte

Vi rekommenderar att den övergripande budgeten utökas, så att större resurser kan fördelas på ett mer inkluderande sätt till dem som deltar i rörlighet i utbildningssyfte (inbegripet studerande, praktikanter, arbetsgivare och arbetstagare, men även företag och småföretag). Alla bör ges möjlighet att få ekonomiskt stöd, och beloppet bör vara beroende av socioekonomiska faktorer: boendekostnader i värdländerna, deltagarnas ekonomi samt deras eventuella särskilda behov p.g.a. fysiska funktionsnedsättningar och sjukdomar. Detta bör ske genom att gemensamma europeiska tilldelningskriterier utvecklas, som anpassas till de sökandes bakgrund och socioekonomiska behov (utan hänsyn till betyg). Det ekonomiska stödet ska överföras till de enskilda deltagarna under hela processen. Med denna ökade budget vill vi också uppmuntra utbyte av anställda mellan företag, baserat på de anställdas finansiella behov, och beroende på företagets storlek. Den personal som bedömer deltagarna i rörlighet i utbildningssyfte bör vara avlönad.

Motivering

Detta kommer att göra systemet för rörlighet i utbildningssyfte mer jämlikt, inkluderande och tillgängligt för alla EU-invånare och för personer från alla samhällsgrupper som vill delta i rörlighet i utbildningssyfte. Det kommer även att avlägsna de största ekonomiska hindren för deltagande.

Rekommendation 11

Anlita ambassadörer för ett rörligare Europa

Vi rekommenderar att det inrättas ett ambassadörsprogram i varje EU-land. Ambassadörerna kommer att ha ansvaret för att sprida information om befintliga program för rörlighet i utbildningssyfte. De ska främja utomlandsvistelser för alla målgrupper (barn, studerande, inlärare, arbetstagare, äldre) och i alla typer av organisationer (skolor, universitet, företag, föreningar osv.). Det kommer att vara ett heltidsjobb, och lönen ska betalas av de nationella programkontoren för Erasmus. Programkontorens budget ska anpassas för att prioritera ambassadörernas arbete. Budgeten ska anpassas till landets behov (antal invånare, antal personer som redan deltar i rörlighetsprogram osv.).

Ambassadörerna ska ha tidigare erfarenhet av rörlighet som denne kan dela med sig av. De bör vara fördomsfria personer med goda kommunikationsfärdigheter. Ambassadörerna bör återspegla mångfalden av profiler hos de personer som kan resa utomlands, så att alla grupper har någon att identifiera sig med.

Det ska vara möjligt att vara ambassadör under lång tid. Nya ambassadörer, som nyligen har deltagit i rörlighet i utbildningssyfte, bör dock rekryteras med jämna mellanrum. Information om ambassadörsprogrammet bör spridas på ett effektivt sätt (sociala nätverk, reklamkampanjer osv.).

Motivering

I många EU-länder vet invånarna inte ens om att det finns möjligheter till rörlighet i utbildningssyfte. Folk är ofta osäkra. De är rädda för att bege sig utomlands. Det är viktigt att skapa nyfikenhet och stilla oron för att resa utomlands. Erasmus+ är mycket inriktat på särskilda grupper som studerande. Studerande har god förståelse för hur Erasmus+ fungerar, men andra grupper (studerande utan högre utbildning) är till viss del utestängda från möjligheter till rörlighet i utbildningssyfte. Det finns mycket information tillgänglig, men den når inte ut. Ambassadörerna skulle kunna hjälpa personer att ta till sig den information som redan finns. Att ha någon att prata med direkt, som kan stilla farhågor och besvara frågor, är mer verkningsfullt än att läsa en text.

Rekommendation 12

Utse mentorer för ett bättre välkomnande i värdlandet

Vi rekommenderar att programdeltagare välkomnas i värdlandet och att deras integration underlättas av ett nätverk av handledare. En handledare är en person från värdlandet som känner till landets kultur och är villig att hjälpa deltagare under deras utlandsvistelse. Handledaren ska stödja deltagaren före avresan (information om boende, transporter, administrativa förfaranden osv.) och under vistelsen, särskilt med lokala förfaranden. Handledaren ska också hjälpa programdeltagaren att utveckla sitt sociala liv i värdlandet. Handledarna ska vara volontärer men få ersättning för en del av sina utgifter. Det finns redan nätverk för att stödja integration (ESN, Erasmus Mundus, Europaer osv.), men de vänder sig enbart till studerande. Vi föreslår att dessa nätverk stärks, slås ihop och utvidgas till andra grupper (barn, arbetstagare, äldre, utbildningsdeltagare osv.). En plattform skulle kunna inrättas för att göra det lättare för handledare och nyanlända deltagare att komma i kontakt med varandra.

Motivering

Det är lätt att känna sig isolerad när man deltar i ett rörlighetsutbyte. En handledare kan få deltagarna att känna sig tryggare. Att få information innan en utlandsvistelse är till stor nytta och kan minska rädslan för att resa utomlands. Deltagarna skulle få all nödvändig information om värdlandet och veta att någon väntar på dem när de anländer. Det skulle kunna lugna både den person som reser utomlands och dennes släktingar, särskilt föräldrarna. Handledarna skulle vara särskilt viktiga för personer som deltar i rörlighetsprogram vid icke-akademiska institutioner eller på landsbygden.

Rekommendation 13

Verka för grönare rörlighet i utbildningssyfte

Vi rekommenderar att alla deltagare i rörlighet i utbildningssyfte erbjuds billigare tillgång till gröna transporter (vid resan till värdlandet och under vistelsen där). Deltagarna bör även ges möjlighet att leva billigare och mer miljövänligt i värdlandet, resa miljövänligt till jobbet, bo på miljövänliga hotell osv. Information om dessa miljövänliga alternativ bör skickas ut av kommissionen innan deltagarnas avresa.

Motivering

Deltagare i rörlighet i utbildningssyfte måste ges ekonomiska incitament för att använda gröna transportsätt när de reser till sitt värdland, men också under deras vistelse där.

Rekommendation 14

Erkänn utbildarnas roll i samband med rörlighet i utbildningssyfte

Vi rekommenderar att utbildare som stöder studerande som deltar i program för rörlighet i utbildningssyfte får ett officiellt erkännande som ”internationella samordnare”. De bör kompenseras för den extra arbetsbördan och för den tid som de lägger ner på detta. De bör lätt kunna identifieras inom sin utbildningsinstitution, ges utbildning och tilldelas ett intyg. Detta bör uppmuntra dem att ge råd till och hjälpa studerande som deltar i programmen, även med administrativa förfaranden, samtidigt som de förmedlar EU:s värderingar och vision. Dessa ”internationella samordnare” bör betraktas som tillförlitliga. De bör anordna aktiviteter som främjar rörlighet i utbildningssyfte under hela året.

Motivering

Utbildare bör värdesättas och få ett erkännande för sitt extraarbete och för att de erbjuder bättre och mer lättillgänglig information och vägledning om de möjligheter som står till buds.

Rekommendation 15

Ge ekonomiskt stöd för fortbildning av personal

Vi rekommenderar att EU tillhandahåller ekonomiska incitament till följande aktörer:

- Små och medelstora företag som vill skicka sina anställda utomlands för att delta i utbildningar och ta med sig nya kunskaper hem till sina kollegor och partner,
- Arbetstagare (både arbetslösa och personer med osäker anställning) som deltar i rörlighet i utbildningssyfte hos ett värdföretag för att utöka sina färdigheter och komma vidare i sitt yrkesliv. Värdföretaget ska även ges en officiell EU-logotyp att använda på sin webbplats.

Det ekonomiska stödet skulle täcka arbetstagarnas fasta kostnader (t.ex. boende och transporter). EU, företag, arbetstagaren eller arbetsförmedlingen kan samfinansiera utbildningsutbytet, så att arbetstagaren eller företaget tar det på allvar. Samfinansieringsnivån beror på vilken typ av rörlighet i utbildningssyfte det rör sig om och vilka stödmottagarna är. Dessa utbildningsutbyten ska även ske mellan privat sektor (t.ex. icke-statliga organisationer, företag eller organisationer) och offentlig sektor (t.ex. institutioner eller EU) samt mellan olika branscher. Fackföreningar och arbetstagarorganisationer kan stödja utvecklingen av dessa program.

Motivering

På detta sätt kan alla företag, oavsett sina ekonomiska möjligheter, låta sin personal delta i kompetenshöjande utbytesprogram. Dessutom kan alla företag som så önskar ta emot en arbetstagare utan att behöva betala för dennes vistelse eller lön.

Rekommendation 16

Sprid information om rörlighet för arbetstagare i EU

Vi rekommenderar att EU inrättar och driver en informationsplattform för rörlighet i utbildningssyfte riktad till arbetstagare i alla typer av sektorer (privat, offentlig osv.). Syftet med plattformen är att koppla samman företag och arbetstagare, och den bör vara tillgänglig för alla. Varje deltagare laddar upp sin portfölj: företag som vill agera värd ger information om vad de erbjuder, och arbetstagare berättar om vad de kan erbjuda och vad de har som mål att lära sig. Plattformen ska också innehålla information om de olika typer av finansiering som finns tillgängliga samt länkar till andra relaterade webbplatser. Arbetstagare som har deltagit i ett program för rörlighet i utbildningssyfte bör dela med sig av sina erfarenheter i form av en rapport. Plattformen skulle göra det lättare att samordna arbetstagarutbyten och hantera administrativa förfaranden på ett enklare och mer enhetligt sätt.

Motivering

Plattformen skulle göra det möjligt för arbetsgivare att utbyta information om möjligheter och olika sätt att genomföra utbyten. Dessutom skulle arbetstagare kunna använda plattformen för att hitta möjligheter till rörlighet i utbildningssyfte.

Rekommendation 17

Genomför riktade informationskampanjer om rörlighet i utbildningssyfte

Vi rekommenderar mindre, riktade informationskampanjer för två olika målgrupper: a) tonåringar/studerande och b) vuxna (yrkesverksamma, arbetstagare osv.). Det behövs separata strategier för de två grupperna. Det första verktyg som skulle kunna användas är ambassadörer med tidigare erfarenhet av rörlighet i utbildningssyfte. De kan sprida information till både tonåringar och vuxna/yrkesverksamma genom att dela med sig av sina "framgångshistorier". Denna åtgärd skulle även kunna vara effektiv när det gäller andra grupper, bl.a. äldre. Ambassadörerna kan bemanna informationsdiskar i stadshus och besöka skolor och andra platser. Det bör finnas en person som är specialiserad på tekniska och praktiska frågor med koppling till rörlighet i utbildningssyfte. Som ett andra verktyg skulle kreativa hybridmetoder kunna användas för att sprida information till studerande och ungdomar, t.ex. via sociala medier (hashtaggar, information online osv.) och fysiska informationspaket om rörlighet i utbildningssyfte. Denna typ av kampanj skulle kunna leda till att informationen sprids till fler personer och ge en "snöbollseffekt".

Motivering

Om människor inte vet att rörlighet i utbildningssyfte finns kan de inte heller delta i denna. Tillgång till information kommer att bredda deltagandet.

Rekommendation 18

Motverka diskriminering i samband med rörlighet i utbildningssyfte

Vi gör en åtskillnad mellan ungdomar i skolor och vuxna på arbetsplatser, och vi fokuserar på att ta itu med de problem som finns i dessa två miljöer. Vi säkerställer att skolor och arbetsplatser erbjuder en icke-diskriminerande miljö för tonåringar och yrkesverksamma när det gäller faktorer som ålder, kön, hälsa, sexuell läggning, religion osv. För att uppnå detta mål måste kommissionen anslå medel och resurser till de olika berörda parterna: värdfamiljer för tonåringar, och företag och icke-statliga organisationer för vuxna. Följande behöver göras: värdfamiljer och företag bör förberedas på vad det innebär att ta emot en programdeltagare och utbildas av personer som är specialiserade på interkulturella frågor (ombudsmän). Detta är särskilt viktigt för mer utsatta grupper. Det kan bidra till bättre rörlighetserfarenheter och minimera diskriminering. Dessutom bör familjer och företag stödjas ytterligare genom incitament.

Motivering

Det är viktigt att alla studerande och vuxna som deltar i rörlighet i utbildningssyfte känner sig trygga och accepterade.

Rekommendation 19

Bekämpa fördomar genom en mer balanserad fördelning av Erasmus+-destinationer

För att uppmuntra sökande att ansöka till fler olika Erasmus+-destinationer rekommenderar vi åtgärder på två nivåer:

1. På EU-institutionsnivå: Vi rekommenderar att kommissionen formulerar principer som utbildningsinstitutioner som deltar i Erasmus+ ska beakta när de beslutar om och förnyar partnerskapsavtal med andra utbildningsinstitutioner.

Som ett komplement till detta skulle kommissionen också kunna inrätta en onlineplattform där sökande kan ange sina intressen, språk, preferenser osv. och sedan få förslag på destinationer som passar dem. Ett sådant ”rekommendationssystem” skulle kunna öka mångfalden av destinationer, genom att uppmuntra sökande att åka till platser som de annars inte skulle ha övervägt.

2. På medlemslandsnivå: Vi rekommenderar att EU-länderna vidtar åtgärder för att ta emot fler Erasmus+-deltagare. Länderna skulle kunna uppmuntra sina nationella utbildningsinstitutioner att erbjuda fler kurser på engelska.

Motivering

Denna rekommendation är viktig av två huvudsakliga skäl:

Om vissa länder/destinationer ses som mindre önskvärda kan det leda till att tillgängliga platser inom Erasmus+-programmet slösas bort. Vissa länder, bl.a. Spanien, har alltför många sökande, och fler skulle kunna delta i Erasmusprogrammet om deltagarna uppmuntrades att även söka sig till andra platser.

Om deltagarna åker till nya platser som de inte redan känner till eller upptäcker nya kulturer ökar det dessutom deras förståelse för andra kulturer och motverkar fördomar.

Rekommendation 20

Bedöm och avlägsna administrativa hinder för arbetstagare och arbetsgivare

Vi rekommenderar att kommissionen gör en bedömning av de hinder som arbetstagare möter när de vill delta i program för rörlighet i utbildningssyfte (t.ex. socialförsäkringsavgifter, pensioner). Vid sin bedömning bör kommissionen också beakta arbetsgivarnas behov och deras skäl till att skicka sina anställda utomlands. På grundval av denna bedömning skulle kommissionen kunna föreslå ytterligare åtgärder för att övervinna de identifierade hindren.

Motivering

Särskilt för arbetstagare finns en risk att de går miste om utlandsvistelser p.g.a. ett alltför stort antal administrativa hinder, t.ex. när det gäller social trygghet eller pensionsrättigheter. Kan de enkelt överföra dessa förmåner mellan EU-länderna? EU-invånarna måste få hjälp att lösa administrativa problem som dessa. Därför rekommenderar vi att kommissionen undersöker dessa utmaningar så att de kan hanteras effektivt.

Rekommendation 21

Tillämpa en riktad kommunikationsstrategi för Erasmus+

Vi rekommenderar att alla i EU görs medvetna om Erasmus+ inom tre år. Det bör uppnås genom en effektiv kommunikationsstrategi som riktar sig till särskilda grupper som inte känner till Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren. Dessa grupper omfattar, men är inte begränsade till, personer med funktionsnedsättning, arbetstagare, arbetslösa, ekonomiskt missgynnade, invånare på landsbygden, personer utan högre utbildning och personer som riskerar social utestängning.

Motivering

Det finns många möjligheter och program för rörlighet i utbildningssyfte, bl.a. Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren. Dessutom finns det redan informationsnav såsom Erasmus+-plattformen och Erasmus+-appen. Denna information är dock inte lättillgänglig och når inte alla relevanta grupper. Vi rekommenderar därför att man fastställer ett mål om att nå alla EU-invånare inom tre år genom skräddarsydda kampanjer för specifika målgrupper som kanske inte har tillgång till eller kan dra nytta av den information som för närvarande finns tillgänglig.

Bedömning av rekommendationerna

Medborgarna bedömde alla rekommendationer på en skala från 1 till 6, där 1 stod för ”Jag är helt emot rekommendationen” och 6 stod för ”Jag stöder starkt rekommendationen”. Det var också möjligt att lägga ned sin röst.

Nr	Rekommendation	Genomsnittlig poäng
1.	Använd ett gemensamt kommunikationsspråk för att främja rörlighet i utbildningssyfte	5,0
2.	Uppmuntra flerspråkigheten i EU	4,8
3.	Utvidga befintliga program för rörlighet i utbildningssyfte till alla åldrar och socioekonomiska grupper	4,8
4.	Främja integrationen i yrkesutbildningssektorn i hela EU	4,8
5.	Ge familjer en chans till rörlighet i utbildningssyfte	3,9
6.	Inrätta ett EU-program med hybridformer av rörlighet i utbildningssyfte för anställda	4,8
7.	Underlätta språkinläring med ny teknik	4,4
8.	Sprid information om språkprogram	4,9
9.	Utöka och anpassa Erasmus+-programmets informationscentrum och tjänster	4,9
10.	Ge skräddarsytt ekonomiskt stöd till alla som deltar i rörlighet i utbildningssyfte	4,7
11.	Anlita ambassadörer för ett rörligare Europa	4,9
12.	Utse mentorer för ett bättre välkomnande i värdlandet	5,0
13.	Verka för grönare rörlighet i utbildningssyfte	4,5
14.	Erkänn utbildarnas roll i samband med rörlighet i utbildningssyfte	4,8
15.	Ge ekonomiskt stöd för fortbildning av personal	4,9
16.	Sprid information om rörlighet för arbetstagare i EU	5,1
17.	Genomför riktade informationskampanjer om rörlighet i utbildningssyfte	5,0

18.	Motverka diskriminering i samband med rörlighet i utbildningssyfte	4,4
19.	Bekämpa fördomar genom en mer balanserad fördelning av Erasmus+-destinationer	4,6
20.	Bedöm och avlägsna administrativa hinder för arbetstagare och arbetsgivare	4,8
21.	Tillämpa en riktad kommunikationsstrategi för Erasmus+	5,0